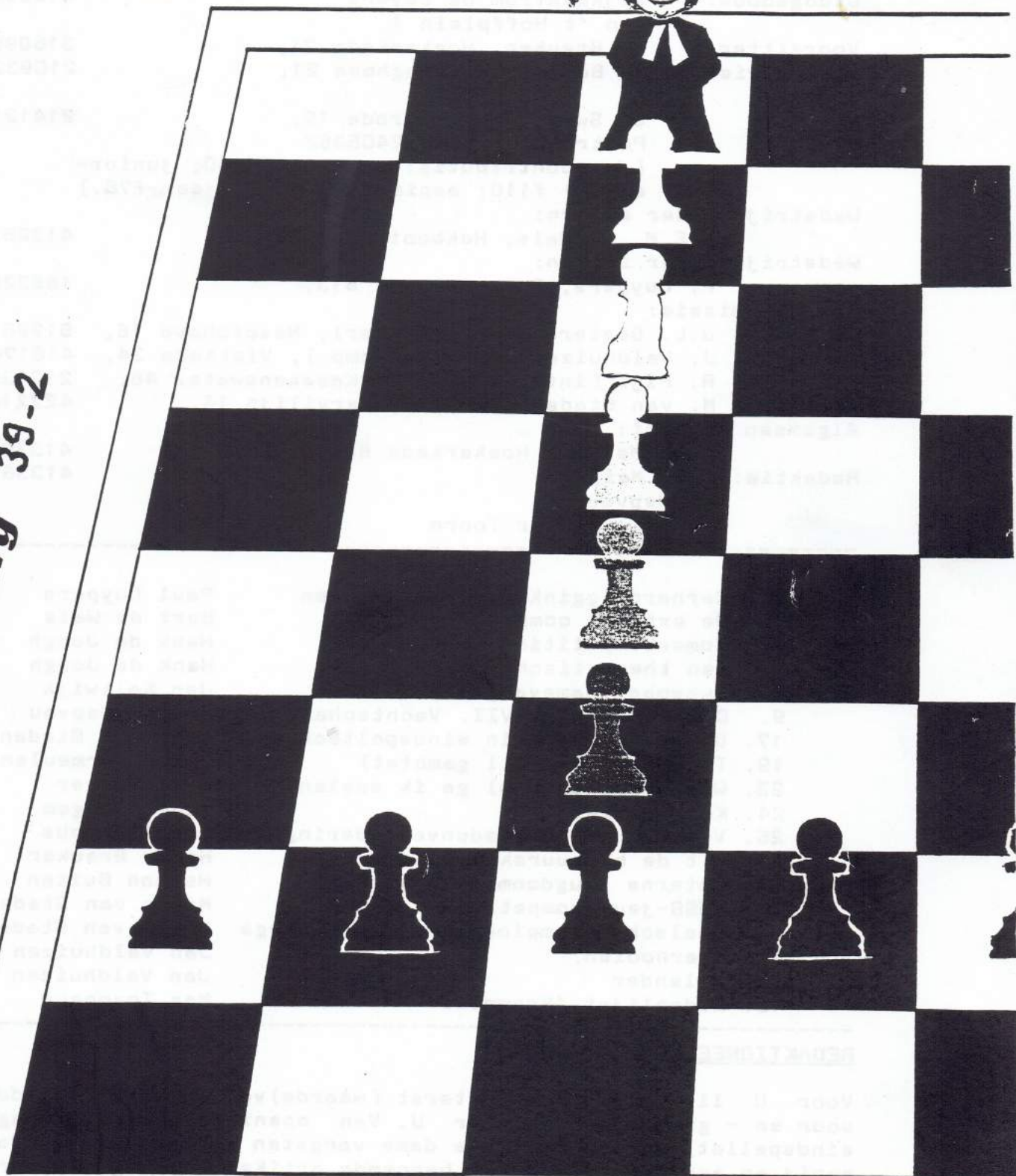


pro motie

OPGERICHT
1952
OKTOBER

schaakvereniging
zoetermeer

jaargang 39-2



CLUBBLAD VAN DE SCHAAKVERENIGING 'PROMOTIE'
Jaargang 39 No. 2, augustus 1990 - Oplage 150 stuks

S.V. PROMOTIE

Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens Van 't Hoffplein 1	419596
Voorzitter:	H. Breuker, Hoekerkade 31,	316090
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	210932
Penning meester:	G. Swart, Vivaldirode 19, Postrekening No. 2405362 [Jaarcontributie: senioren f160; junior- en 65+ f110; aspiranten t/m 15jaar f75.]	214121
Wedstrijdleader extern:	A.E.M. de Wals, Hekbootkade 10,	413253
Wedstrijdleader intern:	P. Cuypers, Dunantstraat 813,	168325
Jeugdcommissie:	J.L. Dogterom (jeugdleader), Nesciohove 16, J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34, R. Pijl (interne comp.), Kaaskenswater 46, M. van Staden (lessen), Nervilijn 14,	512951 416170 213139 422210
Algemeen adjunct:	J.W. Meijer, Hoekerkade 89,	413367
Redactie:	J.W. Meijer M. Napveu P.G.A. van der Toorn	413367

INHOUD

1. Gerhard Eggink herfst-kampioen	Paul Cuypers
1. De externe competitie	Bert de Wals
4. Zomercompetitie 1990	Henk de Jongh
5. Een theoretische discussie	Henk de Jongh
7. Tweemaal damevangst	Jan Kalkwijk
9. Doctor doceert VII. Vechtschaak	Manuel Napveu
17. Overeenkomsten in eindspeltechniek	Mildo v. Staden
19. Theorie (Marshall gambiet)	Jacq. Vermeulen
23. Welke opening(en) ga ik spelen	Otto Berger
24. Kerstpuzzel	Henk Breugem
25. Verslag van de ledenvergadering	Max Toxopeus
32. Uit de bestuurskamer	Harry Breuker
33. Interne jeugdcompetitie	Herman Buiten
34. KNSB-jeugdcompetitie	Mildo van Staden
36. Snelschaakkampioenschap in Wolvege	Mildo van Staden
38. Toernooien	Jan Veldhuizen
40. Kalender	Jan Veldhuizen
42. Ledenlijst 'Promotie'	Max Toxopeus

REDAKTIONEEL

Voor U ligt weer een uiterst (waarde)vol nummer, geproduceerd voor en - grotendeels - door U. Van openingsgeweld tot ragfijne eindspelletjes, van subtiele dame-vingsten tot grove vechtjaserij en een vervolg op het beroemde artikel van Edgar H. Kriggen 'Bestaat Promotie?' geschreven door zijn alter-ego Paul Cuypers. Veel genoeg en tot schrijfs.

Gerhard Eggink herfst-kampioen

Nu de eerste periode er op zit is de eerste verrassing al een feit; G. Eggink staat bovenaan in groep 1. Nadat G. Eggink zijn afgebroken partijen in winst heeft omgezet laat hij de rest van groep 1 achter zich. Alleen Hoorweg volgt op het ogenblik op korte afstand de rest zal toch moeten aanpoten om Eggink die in een goede vorm is te achterhalen. Misschien kunnen de gepromoveerden uit groep 2 wat veranderen aangezien B. Bannink te veel afwezig is door militaire dienst en ook J. Meier veel afwezig is voor zaken.

In groep 2 is J. Duijvestijn terecht als eerste speler geeindigd door het meest constante spel te vertonen. Ook S. Blok behoort tot degene die in een vroeg stadium reeds promotie afdwong. Daarachter is het een zeer zware strijd geworden geworden die in het voordeel van M. Toxopeus, A. Wassenaar en O. Berger is beslist. Na de nodige rekenpartijen waar enkele punten verschil over promotie beslisten werd in de laatste week van de afgebroken partijen duidelijk dat deze vijf in de eerste groep hun kunsten mogen gaan vertonen. Zij lieten op korte afstand o.a. W. Wijks achter zich die echter de volgende periode wel weer mee zal spelen om promotie. Ook H. Boerkamp en L. Blaas zaten dicht bij het vuur van promotie maar gingen aan een wederzijdse remise ten onder. L. Blaas overzag zelfs mat in een over het hoofd, iets waar hij wel wakker van zal hebben gelegen.

In de derde groep was een totaal onoverzichtelijke situatie ontstaan doordat R. Thoutenhoofd op een gegeven moment zelfs nog drie afgebroken partijen had staan. Dit had zowel op zijn positie als op andere koplopers invloed. Alleen H. Knops en J. Vossepoel onttrokken zich aan alle berekeningen en werden eerste en tweede in groep 3. Nadat L. Hak remise was overeengekomen met R. Thoutenhoofd werd duidelijk dat ook deze zich bij het eerste tweetal zou voegen. In deze wanorde slopen F. Martens en F. Boesveld dichterbij ten koste van H. Breuker en R. Thoutenhoofd. Dit vijftal gaat door naar de tweede groep waarbij vermeldt moet worden dat het nieuwe lid J. v d Berg haast een bedreiging ging vormen voor deze groep, maar een partij te kort kwam om hen te achterhalen. Hij speelt namelijk pas halverwege deze periode mee. Ter besluit nog even de opmerking dat de partijen officieel om kwart voor acht beginnen en dat men uiterlijk om acht uur de klok aan moet zetten dit in verband met de sluitingstijd van de zaal.

Paul Cuypers

De externe competitie

Nu de kop van de externe competitie eraf is, blijkt dat de meeste promotie achttallen de eerste ronden goed hebben doorstaan. De resultaten van deze ronden zijn hierna kort weergegeven.

1e achttal

In de tweede ronde van de KNSB competitie speelde het eerste achttal op zaterdag 6 oktober tegen Voorschoten. Voor de meeste Promotie spelers was het even wennen aan de nieuwe lokatie, maar al snel bleek dat ze zich er thuisvoelde. Na zes uren schaken was het nog 3-3 en moesten de toren eindspelen op de borden 1 (B. Bannink) en 4 (M. Nepveu) de beslissing brengen. Hierbij was Promotie lichtelijk in het voordeel, omdat bord 4 voor Promotie duidelijk beter stond, waardoor Voorschoten op bord 1 grote risico's moest nemen. Deze risico's werden uiteindelijk fataal, waardoor Promotie met de volle buit (5-3) naar huis ging. Van de Promotie spelers wonnen: B. Bannink, H. Meyer, M. Nepveu en J. Blankespoor, terwijl H. ten Hoor en H. Luitjes remise speelden. Al met al een uitstekend resultaat op de 38e verjaardag van de schaakvereniging Promotie.

Het tweede achttal mocht als nieuweling in de promotieklasse meteen al aantreden tegen het sterke HSV-1. Ondanks het feit dat het tweede achttal steeds een kleine voorsprong opbouwde, sloeg HSV-1 op de beslissende momenten toch steeds weer terug, zodat het uiteindelijk 4-4 werd.

Van de Promotie spelers wonnen G. Eggink, A. Ameling en E. Kuipers, terwijl H. Luitjes en J. Duijvestijn remise speelden.

Dat deze uitslag geen uitzondering was bewees het tweede achttal in de tweede wedstrijd, toen zij op overtuigende wijze Belg. Park-1 met 4,5-1,5 versloegen.

3e achttal (jeugd)

Dit achttal maakte een zeer moeilijke competitie start door. Zonder E. Kuipers en A. Wassenaar moest het aantreden tegen het zeer sterke (eigenlijk te sterke) Ooievaar-3. Ondanks dapper weer ging de wedstrijd toch met 1,5- 6,5 voor Promotie verloren. Alleen M. van Staden jr. haalde op bord 1 de volle winst, terwijl L. Hak op bord 8 een remise haalde.

4e achttal

Het vierde achttal van Promotie kreeg het net gedegradeerde D.C.S.V.-1 op bezoek. Na enkele miraculeuze ontknopingen is het uiteindelijk 4-4 geworden. Van de Promotie spelers wonnen R. Matai en R. Pijl, terwijl H. Breugem, B. Zee, G. Swart en H. Smienk remise speelden.

5e achttal (jeugd)

Het vijfde achttal maakt voor het eerst kennis met de derde klasse van de HSB. Dat deze klasse niet te hoog gegrepen was bleek al uit de eerste wedstrijd, waarin Reg. Pacis met 5-3 werd verslagen. Van de Promotie spelers wonnen M. Blok, H. Knops, E. Hageman en D. Nijmeijer, terwijl J.L. Dogterom en J. Vermeulen remise speelden.

6e achttal

Het zesde achttal mocht op bezoek bij RHC-4. Na een spannende strijd, waarbij met name bord 4 (M. van Staden sr.) centraal stond, won het zesde achttal met 5-3. Door een administratieve fout werd de uitslag later terecht gecorrigeerd naar 4-4.

Naast M. van Staden sr. wonnen P. Cuypers, L. de Vries en F. Martens.

Als gevolg van de correctie op de uitslag ging het team op volle sterkte naar Haagse Toren-3. En om geen misverstand over de aspiraties van het achttal te laten bestaan, werd Haagse Toren met 7-0 ingepakt (8-0 is nog mogelijk).

7e achttal (jeugd)

De meeste spelers van het zevende achttal namen voor het eerst deel aan de HSB competitie, maar ze gaven wel onmiddellijk hun visite kaartje af door het zeer gerenommeerde SHGP-5 met 6,5 - 1,5 te verslaan.

Van de Promotie spelers wonnen R. Perluka, E. Bontebal, D. van Sloten A. Bos, H. Buiten en H. Breuker. terwijl H. Kuipers remise speelde.

Uitslagen KNSB en HSB competitie.

De uitslagen van de HSB en KNSB competitie worden elke dinsdag via het publicatiebord kenbaar gemaakt.

COMPETITIE_RANGLIJST_NA_8_RONDEN

Ranglijst groep 1 na 8 ronden

1. G. Eggink (16)	831	11. J. Meier (1)	529
2. F. Hoorweg (4)	792	12. J. Mostert (3)	494
3. H. ten Hoor (14)	691	13. J. Veldhuizen (9)	494
4. R. Kunnen (17)	666	14. Mildo v Staden (12)	475
5. M. Nepveu (2)	639	15. H. Noordhoek (7)	436
6. B. Bannink (84)	630	16. J. Koster (19)	407
7. H. Luitjens (11)	624	17. E. Kuipers (10)	388
8. J. Smit (15)	621	18. A. Ameling (18)	338
9. H. de Jongh (13)	606	19. W. Broekman (5)	240
10. J. Blankespoor (8)	539	20. J. Kalkwijk (6)	138

Ranglijst groep 2

1. J. Duijvestijn (20)	528
2. S. Blok (74)	516
3. M. Toxopeus (75)	499
4. O. Berger (27)	463
5. A. Wassenaar (33)	460
6. W. Wijks (85)	455
7. L. Blaas (35)	416
8. H. Boerkamp (86)	412
9. J. Lipka (38)	412
10. R. Pijl (37)	393
11. P. Briggeman (24)	387
12. N. Veldhuizen (26)	386
13. J. Dogterom (28)	374
14. H. Breugem (32)	368
15. N. Peerdeman (23)	363
16. L. de Vries (44)	354
17. B. Zee (40)	351
18. J. Stoop (29)	338
19. J. Hagoort (25)	320
20. R. Matai (31)	318
21. H. Buiten (41)	312
22. F. Glasbergen (21)	300
23. P. Cuijpers (30)	294
24. M. van Staden (43)	291
25. J. de Rijk (82)	286
26. B. Walder (73)	276
27. P. van der Toorn (45)	269
28. R. Vanheusden (34)	250
29. G. Swart (36)	238
30. A. Voerman (22)	216
31. B. de Wals (83)	196
32. F. Slooten (39)	195
33. H. Smienk (42)	186
34. A.M. Orre (72)	156

Ranglijst groep 3

1. H. Knops (78)	351
2. J. Vossepoel (55)	339
3. L. Hak (48)	329
4. F. Martens (49)	321
5. F. Boesveld (59)	321
6. J. v d Berg (87)	312
7. E. Hageman (76)	306
8. R. Thoutenhoofd (47)	302
9. H. Breuker (52)	281
10. C. Maliepaard (47)	261
11. J. Vermeulen (60)	253
12. C. Schoon (56)	252
13. S. Vloemans (51)	239
14. N. Koolen (54)	232
15. M. van Spronsen (79)	231
16. R. de Vries (53)	222
17. D. Nijmijer (77)	204
18. A. Prijn (81)	192
19. R. Oldenhof (50)	189
20. A. van Zuilen (58)	180
21. G. van der Burg (66)	177
22. G. van der Harst (61)	165
23. E. Muilwijk (63)	159
24. J. Kieven (62)	156
25. L. Breugem (71)	153
26. A. de Boer (64)	150
27. J. Meijroos (65)	147
28. D. Paques (67)	142
29. L. v d Meeberg (68)	128
30. R. Bal (70)	75

Zomerkompetitie 1990

De competitie was dit jaar iets anders van opzet dan de twee voorafgaande afleveringen. Op de eerste speelavond werd er gestemd over het speeltempo. Besloten werd om niet één maar twee partijen per avond te gaan spelen.

Vooraf had ik zo wat favorieten in mijn gedachten: Bernard Bannink, "Oom" Nepveu en Gerhard Eggink. Bernard, de zomerkampioen van vorig jaar, prolongeerde niet. Dit was deels zijn eigen schuld. Op de vijfde speelavond nam hij niet deel aan de competitie maar verkoos te gaan **vluggeren**, een zware zonde !!

"Oom" lijkt in een lichte vormkrisis te verkeren, hij scoorde slechts 50 %. Zou het kunnen dat het nieuwe tempo te snel voor hem was, of rookte hij een nieuwe type sigaren ?? Lichte vormkrisis is niet de term om het verschijnsel "Eggink" te beschrijven. Uw verslaggever vocht in de eerste ronde een theoretische diskussie met hem uit (zie het eind van dit verslag). Binnen 16 zetten werd "zijn" tak van de ruilvariant van het Spaans ten grave gedragen. Hierna was hij een gebroken man: 1/2 uit 7. Op het eind herstelde hij zich nog met 4 uit 4.

Andere spelers die de aandacht trokken waren Jan Smit en Leen van de Meeberg. Jan Smit toonde bij tijd en wijle medelijden met de in psychische nood verkerende medemens: hij gaf diverse gewonnen stellingen spontaan remise ! Leen viel op door tegen een behoorlijk zware tegenstand toch niet minder dan vier punten te vergaren.

Wie kwamen uiteindelijk bovenaan? Niels Veldhuizen, Nico Peerdeman en ... uw verslaggever. Van deze drie had Nico het meeste pech, hij verloor twee partijen waarin hij praktisch gewonnen had gestaan. Niels had wat meer geluk, door taai verdedigen wist hij diverse slecht tot verloren staande partijen alsnog te winnen. Bij mij wisselden geluk en pech elkaar af: door grove blunders verspeelde ik diverse halve punten, waar echter ook twee "geluksdoelpunten" tegenover stonden. Van cruciaal belang voor de einduitslag waren de zesde en de achtste speelavond.

Op de zesde speelavond verspeelde Nico zijn koppositie door zowel van Bernard als van ondergetekende te verliezen. Beide keren nogal onverdiend...

Aan het begin van de achtste speelavond stond uw verslaggever zelf aan kop met bijna 80 %. Die avond, speelde ik mijn eerste partij tegen de beruchte "Zwendel" Wijks. In de opening maakte ik een zware fout, die verder spelen eigenlijk al overbodig maakte. Hoewel ... mijn tegenstander "wit" wegtrok toen ik zijn koning van het bord sloeg. Hij protesteerde niet. Helaas was het mijn taak als wedstrijdleider om te verklaren dat deze manoeuvre onreglementair was. Niels scoorde een belangrijk punt door vanuit een verloren stelling Bernard Bannink door zijn vlag te jagen ! Nico remiseerde met Veldhuizen sr. en verspeelde daardoor een heel belangrijk halfje. Door deze uitslag had ik bij het ingaan van de laatste ronde een minimale voorsprong op mijn achtervolgers (73,1 % vs 72,2 %). Omdat Nico en Niels in de laatste ronde het volle pond scoorden, moest ik ook op winst spelen. Mijn tegenstander was Jan Veldhuizen, die met zwart met het Russisch en het Hollands ware

vestingen uit de grond stampt. Daarom besloot ik tot een gambiet: 1.Pf3,f5 2.e4!?,fxe4 3.Pg5,Pf6 4.d3!?, dat helaas geweigerd werd. In een lange en spannende partij haalde ik pas in de laatste minuut de buit binnen. Enig rekenwerk leverde op dat we gedrieën met 75 % bovenaan geëindigd waren. Voor de eindstand gaf mijn hogere aantal punten echter de doorslag.

Als wedstrijdleader hoefde ik nauwelijks in te grijpen. Eén keer ontstond discussie over toepassing van het reglement. Noordhoek (wie anders) claimde remise tegen Nepveu. Reden was dat "Oom" een geheide remise-stelling (toren+pion tegen toren) zonder winstpoging te doen op tijd wilde winnen. De claim werd toegewezen. Verder staakte de wedstrijdleader de partijen in de tweede ronde om de strafschoppen in Italië-Argentinië te kunnen bewonderen.

Henk de Jongh

Een theoretische discussie

Over de ruilvariant van het Spaans verschil ik al jaren van mening met Gerhard. En zodra we een vluggertje spelen, proberen we op het bord ons gelijk te halen. In serieuze partijen was de variant nog niet voorgevallen, omdat ik geen e4 speel...

De Jongh-Eggink, zomer 1990

1.Pf3		Om een discussie te vermijden
1.	, Pc6 ?	Biedt wit de mogelijkheid om met 2.d4 een klein voordeeltje te verwerven. Daarnaast bevat het een uitdaging...
2.e4	, e5 ?	Zwart had zijn lot nog kunnen ontgaan met 2...d5 ?! de Nimzowitsch-opening
3.Lb5!		Uitdaging aangenomen
3.	, a6 ?	Is dit reeds de beslissende fout ? Steinitz, van wie ik een groot bewonderaar ben heeft hier alle mogelijke zetten bedacht om pion e5 te dekken: Pge7 en zelfs Df6 voordat hij d6 ontdekte. a6 heeft hij zelfs nooit overwogen !
4.Lxc6!!!!!!!!!!!!!!		Een zet onsterfelijk gemaakt door Fischer
4.	,dxc6	Ook met 4..bxc6 kan zwart niet veel aanvangen
5.0-0	,f6	Volgens de theoreticie de beste voortzetting van beide kanten
6.d4	,Ld6	Een THEORETISCH NIEUWTJE. Waarom deze zet tot nu toe hier onbekend was zal door het verloop van de partij duidelijk worden... Bekend is 6...,exd4 7.Pxd4,c5 8.Pb3, Dxd1 9.Txd1 +=
7.dxe5!	,dxe5	7..Lxe5 8.Pxe5,dxe5 9.Dxd8+,Kxd8 10.b3 zou niet goed zijn voor zwart. Vergelijk ook de volgende door mij gespeelde partij:

4.Lxc6,dxc6 5.0-0,Ld6 6.d4,exd4 7.Dxd4,f6
 8.Te1,Le5? 9.Dxd8+,Kxd8 10.Pxe5,fxe5
 11.b3,Pge7 12.Lb2,Pg6 13.Pbd2,Ke7 14.Pf3,Ke6
 15.Tad1,b6 16.h4,h5 17.Td2,c5 18.Tfd1,Lb7
 19.Td7,Taf8 20.Pg5+,Kf6 21.Txc7,Pxh4
 22.Td6+!,Kxg5 23.Lc1+,Kg4 24.Txg7+,Pg6
 25.T6xg6+,Kh4 26.Tg3!,Lc8 27.Lg5++

8.Pxe5!	,Pf6!	8..Lxe5 9.Dh5+
9.Pf3		9.Pd3,Lxh2+ 10.Kxh2,Pg4+ 11.Kg1,Dh4 zou niet wenselijk zijn
9.	,Lg4?	
10.e5!		Wint een stuk
10.	,Lxf3	
11.Dxf3	,Lxe5	
12.Te1	,Dd6	
13.L-f4!!!!!!!!!!!!!!		Deze bezetting van het veld f4 (volgers Ger-
		hard het beste veld van het bord) moet een psychologische doodsteek zijn
13.	,0-0-0	
14.Lxe5	,The8	
15.Df5+!		15.Lxd6,Txe1 mat is af te raden
15.	,Kb8	
16.Pc3		En zwart gaf, na 16...Dc5 17.Lxc7+ berekend te hebben als een gebroken man op.

Het valt mij op dat Gerhard hoe langer hoe meer op de door hem zo bewonderde Donner begint te lijken. Dit is al de vierde miniatuur die ik van hem win. Zou hij proberen het record van zijn grote held (50 verliespartijen binnen 25 zetten) proberen te evenaren?

Vergelijk ook het volgende partijtje:

1.Pf3,d5 (een belangrijke afwijking ten opzichte van de vorige partij)
 2.g3,Pc6 3.d4,Lg4 4.Lg2,Pf6 5.Pe5,Lh5 6.c4,e6 7.Pc3?!,Lb4 8.Pxc6,Lxc3!
 9.bxc3,bxc6 10.La3,Pe4
 11.Da4 (een belangrijk moment; er zijn diverse goede zetten, maar Gerhard besluit zich in het zwaard te storten)
 11.....,Kd7 (Een zet waar Donner trots op zou zijn geweest)
 12.cxd5!,Pd6
 13.Dxc6
 13.....,Ke7 (Een zet waar Steinitz trots op zou zijn geweest)
 14.e4! (Een zet waar Fischer trots op zou zijn geweest)
 14.....Opgegeven

Henk de Jongh

TWEEMAAL DAMEVANGST

Het is me eerlijk gezegd nog nooit overkomen dat ik twee maal dezelfde partij heb gespeeld. Maar na afloop van mijn partij tegen van Toor van de vereniging Groennoord, waartegen een team van Promotie in januari 1990 uitkwam voor de KNSB-schaakbeker, had ik sterk het gevoel dat ik iets dergelijks eerder gespeeld had. Na enig zoekwerk in mijn oude notatieboekjes heb ik de betreffende partij inderdaad gevonden. Deze werd door mij in 1982 gespeeld en wel tegen de Lange van Scheve Toren I, toen Promotie nog speelde in de promotieklasse van de HSB. Omdat het om een opmerkelijk geval van damevangst op een vol bord gaat zal ik het wel onthouden hebben. Onder gewone omstandigheden vergeet ik mijn partijen namelijk razendsnel.

Eerst zal ik zonder commentaar de partijen geven tot het cruciale moment in de partij. Aan de hand van de diagrammen zal een korte bespreking volgen en vervolgens zal ik laten zien hoe de dames gevangen werden.

Kalkwijk-van Toor

(Promotie-Groennoord, 1990)

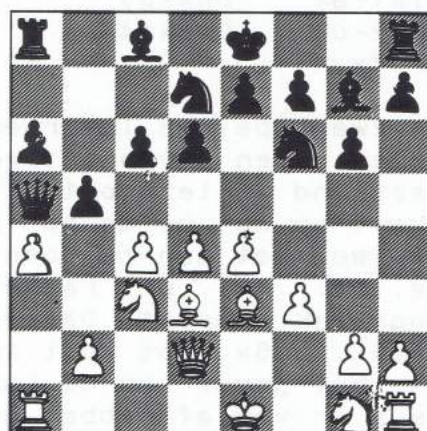
opening: Koningsindisch

- | | | |
|-----|--------|--------|
| 1. | c2-c4 | Pg8-f6 |
| 2. | Pb1-c3 | g7-g6 |
| 3. | d2-d4 | Lf8-g7 |
| 4. | e2-e4 | d7-d6 |
| 5. | f2-f3 | O-O |
| 6. | Lc1-e3 | c7-c6 |
| 7. | Dd1-d2 | a7-a6 |
| 8. | a2-a4 | Dd8-a5 |
| 9. | Lf1-d3 | Pb8-d7 |
| 10. | Pg1-e2 | b7-b5 |

Kalkwijk-de Lange

(Promotie-Scheve Toren, 1982)

- | | | |
|----|--------|--------|
| 1. | c2-c4 | Pg8-f6 |
| 2. | Pb1-c3 | g7-g6 |
| 3. | e2-e4 | d7-d6 |
| 4. | d2-d4 | Lf8-g7 |
| 5. | f2-f3 | Pb8-d7 |
| 6. | Lc1-e3 | c7-c6 |
| 7. | Dd1-d2 | a7-a6 |
| 8. | a2-a4 | Dd8-a5 |
| 9. | Lf1-d3 | b7-b5 |



11. b2-b4!

10. b2-b4!

Zoals je ziet is er eigenlijk geen essentieel verschil tussen beide partijen. In het ene geval heeft zwart al gerokeerd, in het andere nog niet. Zwart heeft reeds in een vroeg stadium van de partij zijn bedoelingen duidelijk gemaakt en besloten tot een aanval over de damevleugel. Wit daarentegen heeft de opties open gelaten door zijn rokade uit te stellen. In dit geval zou ik dus streven naar de korte rokade.

De zetten van zwart zoals a6, c6, Pb8-d7 en Da5 zijn alle gericht op de voorbereiding van b7-b5. Op het eerste gezicht ziet dat er goed uit. Wits a-pion kan niet nemen en zwart kan eventueel met b5-b4 streven naar een behoorlijk ruimelijk overwicht. De witte zet b2-b4 lijkt de zwarte opzet volledig te weerleggen. Ik moet haast wel aannemen dat voor beide spelers deze zet als een totale verrassing kwam. Dat geeft de witspeler een prettig psychologisch voordeel. Beide spelers wilden graag hun ongelijk bewezen zien en namen derhalve de witte b-pion.

Het alternatief voor zwart is echter ook niet zo aantrekkelijk. Immers het terugtrekken van de dame naar b6, c7 of d8 leidt tot pionverlies, want nu kan zwarts a-pion vanwege torenverlies niet

nemen op b5. Voor het verlies van de pion krijgt zwart geen compensatie. En daar komt dus bij dat het bekennen van ongelijk slecht is voor je eigen ego. Dus ook daarom besloten de zwartspelers tot het nemen van de pion. In een paar zetten zal blijken dat hij giftig was. Het verloop van de partijen was verder als volgt.

11.	Da5xb4	10.	Da5xb4
12. a4xb5	Lc8-b7	11. a4xb5	c6xb5
13. Ta1-a4	Db4-b3	12. c4xb5	0-0
14. Pe2-c1	Db3xa4	13. Ta1-a4	Db4-b3
15. Pc3xa4		14. Ld3-c4	Db3xc4
		15. Ta4xc4	

Beide zwartspelers leverden dus braaf hun dame in, deden nog een paar zetten en gaven het vervolgens terecht op. De materiele achterstand is te groot.

Het valt op dat beide spelers nogal gewillig hun dame inleverden. Er was wel wat aan te doen na het nemen van de witte pion op b4. I.p.v. 12. Lb7 respectievelijk 12. 0-0 was 12. d5 mogelijk geweest. Dan volgt echter 13. Ta4, Dd6, 14. e5, Pe5x, 15. de5x, De5x. Dat kost zwart dus een paard tegen twee pionnen, met in het geval van de Lange ook nog wat spel. Waarom beide spelers er van af hebben gezien weet ik niet. Misschien was de klap van b2-b4 te hard aangekomen!

Jan Kalkwijk

DOCTOR DOCEERT:

VII. Vechtschaak.

Krogius, de Russische schaakgrootmeester en psycholoog heeft enkele jaren geleden een lezenswaardig boekje geschreven over psychologie in het schaken. Het werkje is in het Duits vertaald en dus toegankelijk geworden voor de lezers aan deze kant van Koningsbergen.

Ik weet dat enkele clubleden dit werkje gelezen hebben. Bannink bijvoorbeeld heeft er baat bij gehad. Noordhoek ook, want hij is ooit op psychologische gronden clubkampioen geworden (hij werd en wordt namelijk door niemand serieus genomen).

Kortom, we moesten maar eens een luchtige edoch nuttige aflevering wijden aan een enkel psychologisch aspect van het schaken. Ik heb gekozen voor het thema 'Vechtschaak', iets dat in Krogius' boek niet aan de orde komt.

Laat ik dan beginnen met het debiteren van een trivialiteit: schaken is kunst, wetenschap en s... -inderdaad- sport.

Morphy speelde in de oudheid een kunstzinnig soort schaak; Botwinnik behandelde het schaakspel als een tak van wetenschap; Lasker tenslotte noemde schaken strijd en bracht dat ook in praktijk. Het thema van deze aflevering sluit nauw aan bij de laatstgenoemde spelopvatting.

Hoe wetenschappelijk je het schaken ook wilt aanpakken, de schaakpartij zelf is een confrontatie tussen twee personen van vlees en bloed. Je kunt thuis ijverig varianten bekijken, je begrip van het middenspel oppoetsen en paardeindspelen oefenen, maar achter het bord moet je het allemaal maar in praktijk zien te brengen. En daar tegenover je zit die gigant met twee honderd Elopunten meer, die gek die de hele tijd met zijn hoofd zit te zwaaien, of die veel zwakkere broeder tegen wie je eens in twintig zetten bent geveegd. Op het bord word je ineens geconfronteerd met een opening die je niet echt kent, of met een of ander vies variantje waarvan je weet dat hij bij een enkele fout dodelijk is.

Nee, schaken mag dan in de studeerkamer een wetenschappelijk-steriele bezigheid zijn, achter het bord is dat gewoon niet zo. Lasker met zijn 'koffiehuis-schaak' (Fischer) is daarvan een levend (nou ja ...) bewijs. Hij bestond het in ettelijke partijen verloren te staan na de opening, om deze partijen dan vervolgens 'gewoon' te winnen. Hij gaf zich dus niet gewonnen, legde het hoofd niet in de schoot, ging niet zitten balen, maar vocht

gewoon verder. De ras-optimisten onder zijn tegenstanders hebben zijn Vechtschaak vaak met een vette nul moeten bekopen.

Van 'vechtschaak' dan spreken we wanneer de wil om te winnen van een of beide personen een woordje meesprekt in het spelverloop. Dit kan velerlei oorzaken hebben. Je vindt die gast tegenover je een enorme ... die je daarom graag een lesje wilt geven; je weet dat de tegenstander veel sterker is, maar je wilt je beslist niet laten slachten; je hebt de punten hard nodig om niet te degraderen en dus wil je absoluut scoren.

-Vechtschaak haalt het beste uit de speler. Hij kan een eenvoudige remise-weg inslaan, maar zijn vechtlust doet hem dieper naar de stelling kijken. Hij wil per se iets vinden waarmee de tegenstander voor praktische problemen wordt geplaagd. Wie deze instelling achter het bord heeft zal vaak iets vinden.

-Vechtschaak vreet energie. Na afloop van een partij vechtschaak ben je soms volkomen leeg en kapot. Na ettelijke partijen tegen een sterke opponent-die in dit blad wel eens gefigureerd heeft-was ik misselijk en moest ik per se bunkeren, vreten, kanen. Inderdaad verbruiken je hersenen heel wat suikers als je intens bezig bent. Het is duidelijk dat je in een toernooi van maar enkele dagen of weken met veel partijen niet in elke partij voluit kunt gaan (Krogus behandelt dit onderwerp trouwens wel en noemt ook man en paard bij wie het krachtsverbruik niet optimaal is).

-Vechtschaak is zelden 'correct'. Wie vechtschaak pleegt probeert zijn tegenstander voortdurend tot het maken van fouten te verleiden. Wie dat doet overspeelt soms zijn hand en doet dingen die de harde analyse in de post mortem en daarna niet doorstaan. Maar tijdens de partij moet de tegenstander dat ook maar zien te ontdekken en dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan.

-Vechtschaak produceert interessante potten. Commentaar overbodig.

Natuurlijk dringt zich de vraag op of vechtschaak ook op 'nihilistische' wijze bestreden kan worden. Wie weet dat zijn opponent felle gevechten ambieert kan proberen rustige openingsvarianten op het bord te krijgen waarin grote tactische verwickelingen niet waarschijnlijk zijn. Maar ook dan kan de fantasierijkere of betere speler nog wel wat verzinnen. Alleen tegen gelijkwaardige tegenstanders heeft 'afbraak'schaak succes in die zin dat vechtschaak er door tegengehouden wordt. De energieke speler die zich daaraan ergert loopt zelfs het risico dat hij door te forceren zijn hand overspeelt.

Laat ik dit met een voorbeeld toelichten. De Franse Verdediging kent een aantal vertakkingen waarin zwart de doelen van simpele verdediging te gering acht. Na 1 e4,e6 2 d4,d5 3 Pc3,Lb4 stelt zwart zich ten doel om wit zeer actief te bestrijden en daarvan is niet iedere witspeler gediend. Sommige witjes lossen die moeilijkheid op door meteen op zet drie te ruilen, dus 1 e4,e6 2 d4,d5 3 ed5x,ed5x wel wetende dat menig zwartspeler hiervan onmiddellijk naar het toilet moet.

Toch is dit van de kant van zwart onterecht. Zwart weet nu dat wit een angstaas is en dat hij het voordeel van de voorzet nodeloos heeft prijsgegeven. De partij zal zich wel langs zuiver positionele banen gaan bewegen (maar helemaal noodzakelijk is dat niet) en zwart heeft toch maar bereikt dat het principiële nadeel van het Frans (wat doen we met Lc8?!) verdwenen is. Als er een duidelijk krachtsverschil bestaat tussen de combattanten zijn de winstkansen van zwart nog helemaal zo klein niet. Alleen, zwart moet niet gaan forceren.

In het volgende komen twee partijen aan de orde die het thema van dit artikel zullen illustreren. Het is essentieel de lezer over de achtergronden in te lichten en daarom beperk ik me tot deze twee, waarbij ik (enige van) mijn zieleroverselen onbarmhartig zal openbaren.

De eerste partij dan werd gespeeld in het Persoonlijk Kampioenschap van de HSB van enige jaren geleden. Ik had me nog niet voor de Hoofdgroep gekwalificeerd en moest dus eerst maar eens hoge ogen gooien in de B-groep. Bij het ingaan van de laatste ronde had ik 4,5 uit 6. Dat was niet voldoende voor de eerste plaats, maar een hoge klassering zat er nog wel in. Edoch, dan moest ik nog wel even winnen in deze slotronde. Ene Kamphuis was mijn tegenstander. Ik wist niets van deze man en ik vroeg Jack Duyvestijn of hij me even kon inlichten. Dat kon hij. Kamphuis was een sterk tacticus en ik moest beslist op mijn tellen passen. Ik moest hem wel kunnen hebben. Normaal geldt een gewaarschuwd man voor twee, maar in de opening telde ik maar voor een half. Ik liet me vies 'truken' en stond na de openingsfase een gezonde kwaliteit achter.

Toen werd Oom boos, verschrikkelijk en onbedaarlijk boos. Allemachtig wat werd Oom boos. En toen ging Oom schaken.

MN-R.Kamphuis, HSB, 25/10/85 laatste ronde.

- 1 d4,d5
 2 Pf3,Lf5 Dit is ongebruikelijk, maar zelfs een Keres heeft dit toegepast en in Smyslow-Botwinnik, 1954 is dit ook nog voorgekomen. Zwart lost het probleem van de looper der witte velden op, maar verzwakt zijn damevleugel ongenadig. Een 'aanradertje' is dit niet.
- 3 c4,Pf6
 4 Db3,dc4x
 5 Dc4x Mijn voorkeur zou dit nu niet hebben.
 5,e6
 6 Pc3,Pbd7
 7 g3,c6
 8 Lg2,Le7
 9 0-0,0-0
 10 Td1? Ik was gewaarschuwd! Mijn dame bevindt zich vrij op het bord en dat is-vooral tegen een taktikus- link:
 10,Lc2! Ja hoor, daar hebben we de ellende. Als wit zijn toren in veiligheid brengt verliest 11...,Pb6 op slag de dame. Dat is even balen!
 Krogius raadt aan in zo'n geval te doen alsof je het materiaal hebt geofferd voor kansen. Je maakt jezelf dus wijs dat je voortreffelijk tegenspel hebt. Het boek van Krogius had ik toen nog niet, maar in feite deed ik precies wat de grootmeester aanraadt.
- 11 e3,Ldlx
 12 Pdlx,Dc7
 13 Pc3,Tad8
 14 e4,Pb6
 15 De2,h6
 16 Lf4,Dd7
 17 Td1,De8
 18 Pe5,g5?! Hier heeft wit zeker compensatie voor de verloren kwal. De zwarte zet maakt duidelijk dat wit nog lang niet hoeft op te geven.
- 19 Le3,Pbd7
 20 f4,Pe5x
 21 fe5x,Ph7
 22 Dh5,Kg7
 23 d5!? Of de zet objektief zo goed is, is onder de huidige omstandigheden niet van belang. Zwart moet een duidelijke beslissing nemen en dat is niet gemakkelijk.

- Ik voelde dat hij de witte mogelijkheden na zijn kwaliteitswinst zat te onderschatten.
- 23,f6 Een duidelijke beslissing. Zwart wil zo snel mogelijk de dames naar de kleedkamer sturen. Hij neemt op de koop toe dat er een 'lief klein ding' (Donner) op d6 belandt.
- 24 De8x,Tfe8x
- 25 d6!,Lf8
- 26 ef6x+,Pf6x
- 27 e5,Pd7 Dit is wel wat passief. Wit heeft nog steeds compensatie voor zijn kwal en heeft spel. Dat is op zich nu belangrijker dan de zuiver theoretische vraag of die compensatie wel groot genoeg is.
- 28 Lf3!,Ta8 Hier en in het vervolg blijft de witte e-pion ongedekt, maar zwart kan niet goed nemen wegens de mogelijkheid Ld4 en wits kansen langs de f-lijn.
- 29 Lh5,Ted8
- 30 Pe4,Kh8
- 31 Tf1,Lg7 Mijn notatieboekje vermeldt dat zowel ik als mijn tegenstander tijdnood hadden. Voor zwart, die het meeste te verliezen heeft, is dat het onaangenaamst.
- 32 Tf7,Le5x Eindelijk!
- 33 h4!,gh4x
- 34 Lh6x,hg3x
- 35 Lg5,Ld4+
- 36 Kg2,Tg8? Onder de aanhoudende druk bezwijkt zwart. Hij wil zelf actief worden en geeft materiaal terug. Helaas voor hem werken zijn overblijvende stukken niet samen en de stukken van wit (Het Flitsende Loperpaar!) doen dat wel.
- 37 Td7x,Taf8
- 38 Tf7,Tf7x
- 39 Lf7x,Tf8
- 40 d7! Dit lieve kleine ding zal de partij beslissen.
- 40,Lb6
- 41 Le6x,Kg7
- 42 Kg3x,Kg6
- 43 Le7,Th8
- 44 Kg2 Wit heeft geen haast.
- 44,Lc7
- 45 Pd6! Ziet en geniet! Een bundel van kracht bevindt zich rond het lieve kleine ding.
- 45,b6?! Deze onnauwkeurigheid beslist op korte termijn: zwart berooft zichzelf van de mogelijkheid La5.

46 Lf5+,Kh5 Mijn tegenstander zal hier wel het gevoel gehad hebben dat hij die avond beter niet aanwezig had kunnen zijn (Meijer).

47 Pe8,Tg8+

48 Kf2,Lg3+

49 Kf3 (1-0)

Vreselijk moet het zijn om zo te verliezen!

De tweede partij werd in 1989 gespeeld in het kader van het Nationaal Kampioenschap Bedrijfsschaak in Arnhem. Luistert naar de achtergronden!

In het bedrijfsschaak worden de voorronden per regio gespeeld. In de Haagse regio 'heersen' het Ministerie van WVC, CBS en Shell. WVC was in 1988 nationaal kampioen geworden en mocht in '89 dus automatisch meedoen. Shell en CBS plaatsten zich voor de finale in Arnhem. Het Shell-team bestond uit IM Helmut Cardon, Ghijsen, Dickhoff, van Bergen en Uw scribent (in principe als 'continue' invaller).

In de eerste ronde werd de paring vastgesteld door loting. Onze kopman had die avond daarvoor een feestje tot in de late vroege uurtjes en we hoopten dus dat we een 'makkie' zouden krijgen (Dow Chemical uit Terneuzen, bijvoorbeeld).

Wie schetst mijn ontzetting toen ik zag dat we meteen al tegen WVC moesten spelen. Shit zeg!

Mijn tegenstander aan bord vier was Frits Hoorweg, die ik al eens eerder zonder overweldigend succes tegenover me had moeten dulden.

Ik heb gevochten als een leeuw. Ziehier wat er gebeurde.....

F.Hoorweg (WVC)-MN (Shell), Arnhem 23/9/89, ronde 1.

1 e3,d5

2 Pf3,Pf6

3 b3,Lg4

4 Lb2,e6

5 Le2,c5

6 Pe5,Le2x

7 De2x,a6

8 0-0,Le7

9 d3,0-0

10 Pbd2,Pc6? Dit is een positionele grafzet. Zwart moest tenminste zijn pionnenstructuur op de damevleugel intact houden, teneinde later op deze vleugel nog wat te kunnen ondernemen. Nu heeft zwart op slag

geen kansen meer om op de damevleugel tegenwicht te bieden tegen het witte offensief elders.

- 11 Pc6x!,bc6x
- 12 f4,Pd7
- 13 e4,Dc7
- 14 Tael,Lf6
- 15 e5,Le7
- 16 f5

Mijn teamgenoten keken meewarig tot somber naar de stelling. Je zag ze precies hetzelfde denken als ik.

- 16,ef5x
- 17 Tf5x,Pb6
- 18 Tef1,Tae8
- 19 Df3?!

Met 19 Df2! zou wit de winst wel veilig gesteld hebben. Nu kan zwart nog lang doorvechten. Ghijsen vertelde later dat hij van hier af de stelling van zwart per zet zag verbeteren. Dat is zeker juist, maar ik moest er heel wat energie in stoppen om dat voorelkaar te krijgen.

De IM zei later dat het nu volgende deel goed werd gespeeld. Dat streelde mijn ego beslissend, zo vlak voor de tweede ronde, toen ik als een uitgewrongen dweil door de toernooizaal strompelde.

Vanaf nu komt er vechtschaak op het bord. Niet dat er eens fiks geofferd wordt, nee.. Hoorweg en ik houden het fijn. Maar beide spelers persen uit de positie wat er in zit. Positioneel wordt het voor zwart nog een hele kluif.

- 19,Ld8
- 20 La3,Te5x
- 21 Lc5x,Tf5x
- 22 Df5x,Le7
- 23 Ld4,Pd7
- 24 Pf3,Lf6
- 25 Lf6x,Pf6x

Zwart heeft zoveel mogelijk geruild, om onder de druk uit te komen. De stelling blijft echter lastig. Veld g5 moet onder zwarte heerschappij.

- 26 Tel,h6
- 27 De5,De5x
- 28 Te5x,Td8!

Dit was voor zwart de moeilijkste zet van de partij. Andere zetten verliezen hout of zijn tenminste zwakker. De zet kostte me dan ook enige bedenktijd.

- 29 Pd4,c5
- 30 Pc6,Td6
- 31 Pa5,Kf8
- 32 Pb7,Tc6

- 33 c4,Tc7
- 34 Pa5,dc4x
- 35 dc4x,Pd7
- 36 Te2,Pf6
- 37 h3,Pd7
- 38 Kf2,Pf6
- 39 a3,Pd7

De laatste vijf zetten tonen aan dat zwart alleen maar 'staat'. Zijn verdere plannen hangen af van wits akties.

Overigens drong hier ergens tot Hoorweg en mij door dat Shell met 2-0 voorstond. Hoorweg moest dus wel even winnen.

- 40 Kf3,Pb8
- 41 Te5,Pd7
- 42 Td5,Ke7
- 43 b4,cb4x
- 44 ab4x,Ke6

- 45 Td4,g6
- Zwart heeft een meerderheid op de koningsvleugel en gaat daar nu alvast maar eens iets mee doen.

- 46 c5,Pe5+

- 47 Ke3,Td7
- Zulke zetten moet je wel even goed overwegen. Hier moest vooral zwart zich aan barrelns rekenen, want de rest heeft bijna een gedwongen karakter.

- 48 Td7x,Pd7x
- 49 Kd4,Pb8
- 50 Kc4,f5
- 51 Kd4,g5
- 52 g3,h5
- 53 c6,Kd6
- 54 c7,Kc7x
- 55 Ke5,h4
- 56 gh4x,gh4x
- 57 Kf5x,Pc6
- 58 Kg4,Pb4x
- 59 Kh4x,Kd7
- 60 Kg5,Ke7
- 61 Kg6,Pd5
- 62 h4

en wit liet deze zet vergezeld gaan van een remise-aanbod. Dat-zo moge duidelijk zijn-werd gretig geaccepteerd. Daarmee had Shell deze ontmoeting gewonnen en was WVC voor prolongatie van de landstitel praktisch uitgeschakeld. Het werd overigens 2,5-1,5. De overige drie wedstrijden gaven telkens 3-1 voor Shell te zien. Dat was genoeg voor de landstitel.

Of Hoorweg door inwerking van zijn teamgenoten op de thuisreis van al zijn tanden beroofd is kan ik niet met zekerheid zeggen. Echter, dat ware een reactie waarvoor elk competent gerechtshof althans enig begrip op zou brengen: 19 Df2!

MN.

Overeenkomsten in eindspeltaktiek

(1)

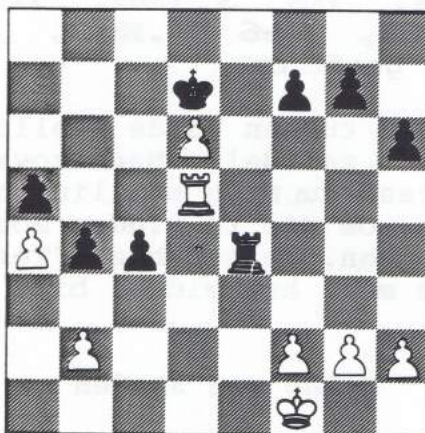
Taktiek speelt een belangrijke rol in een schaakpartij. Dat is vanzelfsprekend en niemand zal dit ontkennen. Elke wedstrijd bevat tactische momenten al is de partij nog zo positioneel opgezet. Vooral het middenspel is bij uitstek geschikt om je tactisch volledig uit te leven. Daarom concentreren veel leerboeken en lesmateriaal zich op deze fase van de wedstrijd. Terecht. Maar de eindspeltaktiek krijgt daardoor minder aandacht terwijl zij boeiende momenten oplevert.

Dus daarom kocht ik van iemand een paar maanden geleden het boek "Testboek eindspeltaktiek¹". Een nuttige aankoop. Ongetwijfeld. Met veel interessante en beroemde partijfragmenten. Dat zeker. Met toepasbare mogelijkheden voor iemand met een niet te hoge elorating zoals ik? Waarschijnlijk wel. Maar toch is dat het probleem. Wanneer dient zich het moment aan dat je je kunt bewijzen er toch nog iets van begrepen te hebben? Het duurde niet lang.

In een correspondentiepartij tegen H.van Woerden stond de volgende stelling op het bord. Zie diagram.

Nadat ik vele opgaven achter de rug had² probeerde ik nu een partij uit de praktijk te winnen.

H.van Woerden - MvS



Zwart staat iets beter maar vanwege het karakter van het eindspel moet er wel een aardverschuiving plaats vinden wil zwart hier nog winnen. En die kwam. De schok was hevig en er bleef niets meer overeind staan.

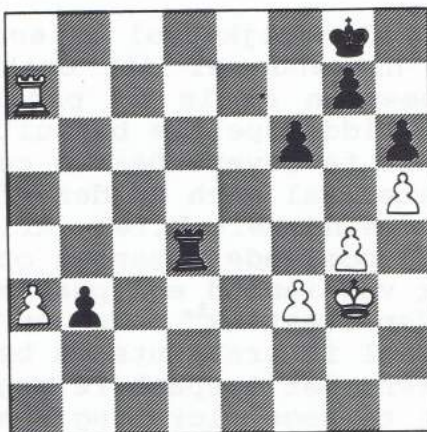
33...b3! 34.Txa5, c3! 35.bxc3 of **35.Tb5, c2 36.Tc5, Td4 37.Ke2, Td1** is hopeloos voor wit. **35...Tb4!** De bedoeling van de hele opzet. De toren blokkeert en de pion heeft vrije toegang tot de onderste rij. Er volgde nog:

36.Ta7, Kxd6 37.cxb4, b2 38.Ta6, Kd5 39.Ke2, b1D 40.b5, Dc2 41.Ke1, De4 42.Kf1, De5 43.g3, De4 44.Kg1, Ke5 enz. Wit verliest.

(2)

Een leuke combinatie. Misschien wel karakteristiek in dit soort eindspelen. Maar tot dusver ben ik zo'n wending niet eerder tegen gekomen. Totdat in het NRC van zaterdag 11 augustus j.l. Constant Orbaan de volgende stelling de moeite

waard vond om tot schaakprobleem te maken. Zie diagram.



Een fragment uit de partij Bertholee- Judit Polgar, Ohra 1990. Tijdens het Ohra toernooi in Amsterdam keek ik regelmatig naar de partijen uit de Kroongroep en de grootmeestergroep. Deze partij zag ik ook. Maar ik maakte de fout om geen aandacht meer te geven aan deze partij omdat ik er vanuit ging dat alleen een aardbeving een remise kon verhinderen (niet letterlijk bedoeld). Ik had beter moeten weten! De oplossing zal duidelijk zijn :

1...Tb4! 2.axb4, b2 3.Ta5, b1D 4.Tf5, Dxb4 5.Kg2, Kf7 6.Kf2, Ke6 7.Kg2, Db2 8.Kg3, Db1 9.Tf4, Db8 en wit geeft op.

Dus veel overeenkomsten tussen beide stellingen (zelfs de winnende zet Tb4 is het zelfde!). Maar zover ik kan overzien is de moeilijkheidsgraad van mijn stelling hoger vanwege de voorbereidende zetten. Om die te vinden moet je doelbewust naar de combinatie zoeken. En het boek "Testboek Eindspel-taktiek" was daar een mooi hulpmiddel bij.

Mildo van Staden

¹ Testboek eindspeltaktiek, Bohm(red.), Tirion-Baarn, 1986 vert. uit het Duits.

² De opzet en methodiek van het leerboek is als volgt. Er zijn 140 diagramopgaven verdeeld over 70 bladzijden. Bij iedere opgave worden drie oplossingen gegeven waaruit je moet kiezen. Een MC-test. Voor elke goede oplossing verdien je punten enz...

THEORIE

Maandelijks wil ik een theorieopening behandelen welke recent in de grootmeesterpraktijk is voorgekomen.

Deze keer heb ik een partij gekozen die in het achter ons gelegen toernooi in Wijk aan Zee 1990 heeft plaatsgevonden.

De analyse die ik gebruikt heb, heb ik in Nieuw In Chess nr.2 van 1990 gevonden. Deze heb ik verder aangevuld met de mij bekende partijen uit mijn schaakarchief.

Mijn schaakarchief (dit voor belangstellenden) bevat ongeveer een 120.000 partijen uit de meester- en grootmeesterpraktijk en zijn geheel op zet volgorde op kaartsysteem opgeborgen.

Ik heb nu een partij uit het spaans genomen:

Anand - Nunn.

1. e4 - e5
2. Pf3 - Pc6
3. Lb5 - a6
4. 0-0 - Le7
6. Te1 - b5
7. Lb3 - 0-0
8. c3 - d5
9. ed5 - Pd5
10. Pe5 - Pe5
11. Te5 - c6
12. Ld5 - cd5
13. d4

De spaanse opening.

Het Marshall gambiet.

13. - Ld6
14. Te3

Niet goed is hier: 13.Df3? Ld6 14.Te3 (14.Td5? Lb7 15.Td6 De7 →) 14...-Dg5 15.g3 Lg4 16.Dg2 Tae8 17.d4 Dh5 18.Df1 Lh3 19.De1 Df3! 0-1 Botechko - Semashev Chernovtzi 1985.

14. - Dh4

Minder is: 14.Te1 Dh4 15.g3 Dh3 16.Df3 (16.Le3? Lg4 17.Dd3 Tae8 18.Pd2 Te6 19.Df1 Dh5 20.f3 Tf6 21.f4 g5 22.Dg2 gf4 → Lunacek - Hannerman corresp. 1966.) 16...-Lg4 (16...-Lf5 17.Dd5 Tae8 18.Te3 Dh5 19.f3 Dg6 20.Te8 Te8 21.Pd2 Lg3 22.Pe4 Lh4 → Foltys-Thelen Praag 1943) 17.Dd5 Tad8 18.Dg2 Dh5 19.f4 Tfe8 20.Le3 Lf4 →.

Andere zetten zijn:

1. 14...-Lf5? 15.Pd2 Dh4 16.Pf1 Tae8 17.De1 Te6 18.Te6 fe6 19.Le3 Tc8 20.a3 Dg4 21.Dd2 De4 22.Tc1 Dd3 23.De1 Te8 24.Pd2 a5 25.Pf3 ±.

I. Ivanov - Hebden New York 1983

- 2 14...-f5
 2a 15.Df3 - Ta7 16.Pd2 - Taf7 17.Pb3
 - f4 18.Tel - Tf5 -+ Teichgraber
 - Wirsam Corresp. 1966
 2b# 15.Th3? - f4 16.Th7 - De7
 17.Th5 - Lg4 -+ Serebrjakov -
 Vitomsky Riga 1965.
 2c 15.Tel - f4 16.f3? (beter is:
 16.Pd2) 16...- Dg5 17.Kh1 - Ld7
 18.Pd2 - Dh4 19.Pf1 - g5 -+
 Yanovsky - Ed. Lasker New York 1949
 2d 15.Pd2 (de beste voortzetting) ...-
 f4 16.Tel
 2d1 16...-Tf5 17.Pf3 - Ta7 18.a4 -
 ba4 19.Da4 - Ld7 20.Dd1 - Lb5
 21.b3 - Tc7 22.Lb2 - Df6 23.Tc1 -
 g5 24.Pe5!± Zagorovsky - Dalko
 Corresp. 1965
 2d2 16...- Kh8 17.Dh5 - Lf5
 18.Pf3 - Le4 19.Ld2 - Tf5 20.Dg4
 - Df6 21. a4 - ba4 22.Ta4
 - g6 23.c4 - Th5 24.Pe5 -
 Th4 25.Dg5± Zurakhov -
 Mnatsakanian USSR 1963.
 2d3 16...- g5 17.Dh5 - Df6 18.h4 -
 h6 19.Pf3 - Ta7 20.Ld2 (niet
 goed is: 20.hg5 - hg5 21.Dg5 -
 Dg5 22.Pg5 - Tg7 23.Pf3 - Lh3-
 +) 20...- Tg7 21. Te8 +=
 Nilsson - Nijman Stockholm 1954.
 2d4 16...- Ta7 17.Pf3 - Lg4 18.a4 -
 ba4 19.Ta4 - g5 20.Dd3 - Lf5 21.
 Df1 +=
 2d5 16...- f3 17.Pf3 - Lg4 18.Te3 -
 Ta7 (of: 18...- Dc8 19.Dd3 - Lf4
 20.Te5 - Le5 21.Pe5 - Lf5
 22.Dd1±) 19.h3 - Lh5 20.g4 -
 Lg6 21.Pe5 - Le5 22.de5 -
 d4 23.cd4 - Td7 24.
 Db3± Tal - Hermlin Tallinn 1964
 2d6 16...- Dg5 17.Pf3 - Dh5 18.Pe5!
 (of: 18.Db3?! - Kh8! 19.Pe5 - Le6
 20.f3 - Tf6 21.Te2 - Taf8, slecht
 is ook: 18.a4?! - ba4 19.Ta4 - Lg4
 20.Dd3 - Lf5 21.Df1 - Le4 22.Ta6
 - Tad8 23.Pe5 =+) 18...- f3
 19.gf3 (19.Pf3? - Lg4!) 19...- Lf5
 20.Lf4±.

15. h3

Of 15.g3

- 1 15...-Lg4
 1a 16.De1 - Dh5 17.Pd2 - f5 18.f3-
 Lh3 19.f4 - g5 20.Df2 - Tae8 21.
 Pf3 - gf3 22.Te8 - Te8 23.Lf4-
 Lf4 24.gf4 - Kh8 25.Kh1 - Te4
 26.Pg1 - Lg4 -+
 Jansen - van der Weijer Nederland

1987.

1b 16.Dd3 - Dh5 17.Pd2 - f5 18.f4 - g5 19.Te6 - Tad8 20.Pf1 - Kf7 21. De3 - gf4 22.gf4 - Tg8 -+

1c 16.gh4 - Ld1 17.Pd2 - f5 18.Pf1 -f4 19.Te1 - Lh5 =.

2 15...- Dh3 16.Pd2:

2a 16...- Lf5 17.a4 - Tae8 18.Pf1 - h5 19.ab5 - ab5 20.Ta6 - Lb8 21. De2 - Te6 22.Db5 - h4 23.Ta8 - Kh7 ± Richardson - Zepletal Corresp. 1976.

2b 16...- Lg4 17.f3 - f5 18.fg4 - f4 19.Tf3 - fg3 20.hg3 - Lg3 21.Pf1 ± Vasjukov - Geller USSR 1965.

15. - g5 De laatste tijd is er ook 15....- f5 geprobeerd, maar dit heeft niet erg mogen baten.

1 15...- f5

1a 16.Df3 - Lb7 17.Pd2 - g5 18.De2! (minder is: 18.Pf1 - Tf6 19.De2- Kf7 20.f3 [of 20.Ld2 - f4 21.Td3 - Te8 22.Dg4 - Dg4 23.hg4 - Lc8 24.Ph2 - h5 -+ Bangiev - Vitomsky Corresp. 1972] 20...- f4 21.Td3- Te8 22.Df2 - Dh5 23.Td1 - Tfe6 24.Dc2 - Te2 25.Td2 - Te1 26.Tf2 - Lc8 -+ Houdeck - Nejezezechleba Corresp. 1980) - f4 19.Pf3 - Dh5 20.Pg5! - Dg6 (of 20...-Dg5 21.Tg3 - fg3 22.De6 met de bedoeling: 23.Lg5) 21.Te6 - Dg5 22.Td6 - Tae8 23.Te6 - Kf7 24.Te5 +- aldus Hubner - Nunn Skelleftea 1989

1b 16.Db3 - Lb7 17.Pd2 - f4 18.Pf3 - Dh5 (of: 18...- Df6 19.Te1 - Tae8 20.Ld2 - g5 21.a4 - h5 22.ab5 - g4 23.ba6 - La8 24.hg4 - hg4 25.Te8! ± Bryck - van der Weijer corresp. 1986/87.) 19.Te6 - Tad8 20.Te1 - Lc8?! 21.Pe5 - Le5 22.de5 - Dg6 23.Kh2 - f3! -+.

1c 16.Pd2 - f4 17.Pf3 - Dh5 18.Te1 - Lh3 19.gh3 - Dh3 20.Pg5 - Dh4 21.Pf3 - Dg4 22.Kf1 - Tae8 -+

2 15...-Df4 16.Te5 - Df3 17.Te1- Dg6 18.Df3 - Le6 (of 18...- Lf5? 19.Le3 - Le4 20.Dg4 - h5 21.Dg6- Lg6 22.Pd2 ± Tal - Spassky (4) 1965) 19.Lf4 - Lf4 20.Df3 - Lh3 21.Dg3 - Dc2 (of: 21...-Dg3 22.fg3 - Lf5 23.Pd2 - Tfe8 24.Pb3 - Kf8 25.Pc5 - a5 26.Te8 - Te8 =+ Tal - Spassky (6) 1965) 22.c4- Le6! 23.cd5 - Ld5 24.Pc3 - Tad8 25.Te2 - Dg6= Cholmov - Tal Kislovodsk 1966